

Column

THEATER VOLGENS WENSINK

Stelling

Draai in het theaterrepertoire nu eens alle rollen om.

Ja, de podiumkunsten zijn anno 2019 ook 'woke'. Het nieuwe feminisme, #MeToo, een jonge generatie invloedrijke vrouwelijke regisseurs – dat zie je terug in het theateraanbod. En dan vooral in de encensering, aangezien het repertoire inhoudelijk nog te wensen overlaat.

Operaregisseur Lotte de Beer buigt zich al langer over de vraag hoe je het vaak zeer gedateerde, seksistische operarepertoire up to date kunt krijgen. Dat dat in de conservatieve, door witte mannen gedomineerde operasector hoognodig is, werd misschien wel het beste geïllustreerd door haar ontslag bij Theater an der Wien in Wenen in 2017. Wat had De Beer misdaan? Zij had het gewaagd in haar encensering van *Die Zauberflöte* korte metten te willen maken met het racisme en seksisme in het libretto. Ho ho, dat ging zomaar niet. Wie dacht dat meiske wel niet dat ze was?

Zelfs Disney is tegenwoordig progressiever. Nu mocht De Beer in Essen Bizets *Carmen* regisseren, ook al geen wonder van vrouwvriendelijkheid, met die onbetrouwbare, mannenharten brekende zigeunersloerie in de hoofdrol. Heftig ingrijpen in de tekst deed De Beer niet, maar ze haalde wel de clichématige man-vrouwverhoudingen overhoop, door onder meer het openingskoor van Spaanse dames ook uit heren te laten bestaan. Misschien is dat wel de oplossing bij al te onbuigzame libretti: onttrek je aan rolbevestigende typecasting en bouw commentaar en subtekst in in de regie.

Dat gaat in elk geval Nina Spijkers doen met haar regie van Shakespeares *Het temmen van de feeks*. Wat moet een jonge vrouwelijke regisseur met die tekst, anno nu? 'Een boze vrouw is als een troebele bron. Modderig, ondoorschijnend, zwart en van alle schoonheid beroofd', dat staat er. Letterlijk. En dat wordt ook nog eens uitgesproken door

een vrouw, als ze uiteindelijk door de martelpraktijken van haar nieuwe echtgenoot tot 'inkeer' is geko-

men.

Nog eentje dan: 'Je echtgenoot is je meester, je leven, je verzorger, je hoofd en je koning', aldus feeks Katharina aan het slot. Spijkers' oplossing? We draaien de rollen om. Katharina wordt gespeeld door Roeland Fernhout, Petruccio, de man die haar 'temt', is hier Astrid van Eck. Benieuwd wat dat oplevert, spannend is het sowieso. In januari staat ons bovendien nog een vrouwelijke Lenin te wachten, met de Duitse actrice Ursina Lardi als Lenin in een regie van Milo Rau. Wauw.

Behalve dat het genderdiscussies in een nieuw, fris licht zet, levert zo'n omkering ook simpelweg meer interessante, sterke vrouwenrollen op. Bestaat er geen *Hamlet* voor vrouwen? Dan maken we van Hamlet een vrouw, zoals in *Hamlet vs Hamlet* bij Toneelgroep Amsterdam. Ook daar gezien: *Koningin Lear*. En recenter bij Het Nationale Theater werd Betty Schuurman *De Vrekkin*. Dat is leuk en ook wel zo eerlijk. Willen we interessantere vrouwenrollen? Dan ook die van de schurk. *Bad girl*, in plaats van *bad guy*. En waarom niet? Niets menselijks is vrouwen vreemd.

Prima plan om vanaf 2019 het hele theaterrepertoire zo ondersteboven te kieperen. Maar wat natuurlijker nog wenselijker is: nieuwe stukken, liefst geschreven en geregisseerd door vrouwen, over vrouwelijke helden en antihelden van nu.

Bestaat er geen *Hamlet* voor vrouwen?

Dan maken we van Hamlet een vrouw

Wekelijks neemt **Bor Beekman**, **Robert van Gijssel**, **Merlijn Kerkhof**, **Rutger Pontzen** of **Herien Wensink** stelling in de wereld van film, muziek, theater of beeldende kunst.

